

Onderwerp

Uitvoeringsagenda Mantelzorgondersteuning 2026-2029

Programma	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Behandeldatum	13 januari 2026
Portefeuillehouder	C.M.H. Daemen en G. Visser	Status	Openbaar

Advies

1. De Uitvoeringsagenda Mantelzorgondersteuning 2026-2029 vast te stellen met als focus:
 - a. Het vinden van mantelzorgers
 - b. Het versterken van de positie en regie van mantelzorgers
 - c. Het verlichten van de taak van mantelzorgers
 - d. Het verbinden van informele en formele ondersteuning en zorg
2. De brief aan de raad over de Uitvoeringsagenda Mantelzorgondersteuning 2026-2029 vast te stellen waarmee we de raad informeren over de uitvoeringsagenda en de uitvoering van de openstaande moties.
3. De brieven aan de adviescommissies over de Uitvoeringsagenda Mantelzorgondersteuning 2026-2029 vast te stellen waarmee we reageren op de reacties van de adviescommissies op de Uitvoeringsagenda Mantelzorgondersteuning 2026-2029.

Aanleiding

In 2023 is toegezegd het huidige mantelzorgbeleid te evalueren en met een advies te komen over een toekomstbesteding mantelzorgbeleid. Op 2 juli 2024 heeft het college de rapportage 'Evaluatie Mantelzorgbeleid Nijmegen' vastgesteld en de raad hierover geïnformeerd. In deze raadsinformatiebrief is aangegeven dat er een uitvoeringsagenda wordt ontwikkeld om uitvoering te geven aan de aanbevelingen uit de evaluatie. Nu ligt de Uitvoeringsagenda Mantelzorgondersteuning 2026-2029 voor.

Beoogde impact: uitvoering

De Uitvoeringsagenda Mantelzorgondersteuning 2026-2029 geeft uitvoering aan de volgende ambitie en doelen uit de doelenboom van gemeente Nijmegen:

Ambitie

Inwoners voeren eigen regie over hun leven, gezin en gezondheid en actief deelnemen aan de maatschappij. Men heeft respect voor elkaar en ondersteunt elkaar.

Doelen

- Inwoners nemen actief deel en dragen bij aan de samenleving
- Inwoners van Nijmegen kijken naar elkaar om in het dagelijks leven.
- De gezondheid van Nijmegenaren wordt bevorderd door en preventieve basisinfrastructuur en een integrale aanpak.
- Inwoners kunnen zelfstandig hun leven leiden en meedoen doordat ze beschikken over voldoende zelfregie, zelfredzaamheid, veerkracht en samenredzaamheid in de vorm van sociale steun. Wanneer het nodig is, ondersteuning wij hen bij het verkrijgen of herwinnen hiervan.

Argumenten

1.1 De evaluatie naar ons mantelzorgbeleid vraagt om een gerichte aanpak.

Uit de evaluatie blijkt dat het aanbod aan mantelzorgondersteuning divers en veelomvattend is. Verbetering van de ondersteuning van mantelzorgers ligt vooral in het tijdig bereiken, informeren en ondersteunen van mantelzorgers, om overbelasting te voorkomen. Daarnaast is een integrale benadering, waarbij het verbinden van mantelzorgbeleid met andere beleidsterreinen van belang is. Deze punten zijn opgenomen in de uitvoeringsagenda.

2.1 De drie openstaande moties zijn verwerkt in de uitvoeringsagenda

Momenteel zijn er drie moties aangenomen die betrekken hebben op de uitvoeringsagenda mantelzorgondersteuning:

- Mantelzorgcomplement (241113.05)
- Een mantelzorgbeleid dat klaar is voor de toekomst (241218.04)
- Mantelzorgers verdienen alle steun (250528.03)

De uitvoering van de moties zijn grotendeels meegenomen in de uitvoeringsagenda. Met de raadsbrief (zie bijlage 1) wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de vastgestelde uitvoeringsagenda en worden zij geïnformeerd over de uitvoering van bovenstaande moties.

3.1 Betrokkenheid van de adviescommissies bij het thema mantelzorg.

De adviescommissies zijn gevraagd om een reactie te geven op de Uitvoeringsagenda Mantelzorgondersteuning 2026-2029. De reacties van de adviescommissies zijn meegenomen in de definitieve uitvoeringsagenda. Hiermee is geborgd dat het programma aansluit bij de behoeften en wensen van mantelzorgers in Nijmegen. Ter terugkoppeling zijn brieven opgesteld (zie bijlage 4 tot en met bijlage 8) waarin het college kort reageert op de reacties van de adviescommissies.

Kanttekeningen

Bij het opstellen van de uitvoeringsagenda is uitgegaan van de huidige financiële kaders. Mogelijk blijkt er door de maatschappelijke ontwikkelingen de komende jaren dat extra inzet noodzakelijk is. Hier is vanuit de uitvoeringsagenda geen financiële ruimte voor.

Gesprek met de stad

Tijdens de evaluatie is uitgebreid literatuuronderzoek uitgevoerd, zijn er diverse interviews gehouden met zowel mantelzorgers als professionals en is er een enquête verspreid onder een grote groep mantelzorgers. Deze input uit de evaluatie zijn de basis geweest voor deze uitvoeringsagenda. Deze basis is aangevuld met landelijke onderzoeken, de ervaring en expertise van Sterker Mantelzorg Nijmegen en de reacties van de adviescommissies.

Financiën

Het concept Uitvoeringsagenda Mantelzorgondersteuning – dat nu voorligt - is opgesteld binnen de bestaande financiële mogelijkheden. In 2024 heeft de raad besloten om vanaf 2026 te stoppen met het mantelzorgcompliment. Een deel van het budget dat beschikbaar was voor het compliment, is vanaf 2026 beschikbaar gesteld voor het extra ondersteunen van mantelzorgers. Dit budget heeft ruimte gegeven om extra in te zetten op mantelzorgondersteuning de komende jaren.

Vanaf 2026 is er per jaar €833.167 voor de ondersteuning van de doelgroep mantelzorgers beschikbaar gesteld door de gemeenteraad. Aanvullend is er €82.234 beschikbaar vanuit

GALA middelen voor 2026 over op welke manier dit voortgezet wordt na 2026 zullen we begin 2026 bericht ontvangen. Met dit budget kunnen we alle activiteiten uit de uitvoeringsagenda uitvoeren. Er zijn ook enkele onderzoeksactiviteiten in deze agenda opgenomen, mocht daaruit komen dat er aanvullende ondersteuning nodig is die niet past binnen het financiële kader, dan zal de gemeenteraad gevraagd worden voor extra budget binnen het reguliere begrotingsproces. Wanneer dit niet mogelijk is, worden de activiteiten in deze uitvoeringsagenda opnieuw geprioriteerd.

Aangekondigd is dat er extra middelen voor 2026 beschikbaar komen vanuit het Hoofdlijnenakkoord voor de ouderenzorg (HLO). Het gaat waarschijnlijk om een bedrag van €175.000 per jaar. Mogelijk worden deze middelen ook van 2027-2030 voortgezet. Wanneer er meer bekend is, zullen deze middelen opgenomen worden in deze uitvoeringsagenda en zullen we extra inzetten op het verlichten van de regeltaken van mantelzorgers.

Naast dit totale budget voor mantelzorg worden er ook ondersteuningsvormen voor mantelzorgers uit andere budgetten bekostigd. Voorbeelden hiervan zijn maatjesproject en maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo.

Vervolg

De komende jaren wordt er uitvoering gegeven aan de Uitvoeringsagenda Mantelzorgondersteuning 2026-2029. De beantwoordingsbrieven zullen verstuurd worden naar de adviescommissies en de gemeenteraad wordt geïnformeerd.

Bijlage(n)

1. Raadsbrief over de Uitvoeringsagenda Mantelzorgondersteuning 2026-2029
2. Uitvoeringsagenda Mantelzorgondersteuning 2026-2029
3. Reacties adviescommissies op het concept van de Uitvoeringsagenda Mantelzorgondersteuning 2026-2029
4. Brief aan de adviescommissie JMG
5. Brief aan Kleurrijk Samenleven Nijmegen
6. Brief aan de Cliëntenraad Participatie
7. Brief aan de Regenboograad Nijmegen
8. Brief aan de Seniorenraad Nijmegen